

KALEIDOSKOP

Stálou interaktívnou výstavou VEDHRAČKA – KALEIDOSKOP si pripomínáme 200 rokov od udelenia prvého patentu na kaleidoskop vynikajúcemu škótskeho fyzikovi a popularizátorovi vedy Davidovi Brewsterovi. Kaleidoskop bol vlastne vedľajší produkt jeho výskumu polarizácie svetla. Prvý kaleidoskop bol z trubice, v ktorej Brewster umiestnil na jednom konci niekoľko zrkadiel a na opačnom konci pár priesvitných diskov, medzi ktoré vložil koráliky. Spočiatku vedecký prístroj sa stal zakrátko populárnou hračkou.

V strede každého stola je kaleidoskop vždy inej konštrukcie položený na fotografii pohľadu do toho kaleidoskopu. Okolo je 9 exponátov, pričom sa na stole striedajú hračky približujúce základné pojmy/zákony z mechaniky (rovnováha, ťažisko, pohyb, rotácia, pružnosť, pevnosť, kmitanie, ...), elektromagnetizmu, akustiky, optiky. Vedecké hračky dopĺňajú na každom stole vždy dva hlavolamy rôzneho typu a fyzikálny experiment.

Na pultíku sú prototypy kaleidoskopov, v ktorých sú zrkadielka v rôznych uhloch a tak pohľadom na rovnaký obraz vznikajú v kaleidoskopoch rôzne pravidelné obrazce. Medzi nimi je i úplná novinka: polarizačný kaleidoskop Ing. Lucie Dovalovej, učiteľky ZŠ v Badíne a vedúcej úspešného krúžku mladých chemikov „Kremík“.

Postery približujú život a dielo D. Brewstera, prvý patent na kaleidoskop a patent na teleidoskop, základné konštrukcie kaleidoskopu. Sú tu i postery poskytujúce návod na zhotovenie tejto zábavnej hračky a informujúce o aktivitách občianskeho združenia Vedecká hračka.

Vo vitrínach je časť zo súkromnej autorkinej zbierky 380 druhov kaleidoskopov – vybrala 90 konštrukčne a dizajnérsky rôznych kaleidoskopov z 33 štátov.

Návštevníci sa môžu tiež zahrať tvorivé spoločenské hry, prípadne zhotovovať si jednoduché vedecké hračky.

Autorkou námetu, realizátorkou a kurátorkou výstavy je Ing. Beata Puobišová, predsedníčka občianskeho združenia Vedecká hračka so sídlom v Banskej Bystrici. Na tvorbe a realizácii sa tvorivo podieľali aj Ing. Igor Kollárik, Ing. Klára Kováčiková, Mgr. Sylvia Havelková, Václav Havelka a Matej Kapusta (fotografie). Výstavu materiálne a službami podporili: iHRYsko (spoločenské hry), B. Bystrica; Cb – obchod, služby, výstavba, s. r. o., B. Bystrica; Terapo – servis, s. r. o., B. Bystrica; Sklenárstvo GLASS, Milan Švec, B. Bystrica; poskytnutím priestorov Europa Shopping Centrum, Zvolen.

Majiteľom výstavy je občianske združenie Vedecká hračka, Banská Bystrica, ktoré ju prevádzkuje na svoje náklady, keďže na výstavu je voľný vstup. Na dobrovoľný príspevok návštevníkov na udržanie chodu výstavy sú určené zázračné pokladničky.

Interaktívna výstava vedeckých hračiek, hier, hlavolamov a experimentov osloví pravdepodobne každého návštevníka od 3 rokov bez ohľadu na vek či vzdelanie. Deti do 6 rokov by mali sprevádzať zodpovedné osoby. Pre malé deti sú vyhradené dva nižšie stolíky hračiek.

Výstava vo vynovených priestoroch v najväčšom obchodnom centre vo Zvolene na 1. poschodí je otvorená denne od 12:30 do 17:40 (iný čas možno dohodnúť).

Kontakty:
Vedecká hračka, o. z.
Kalinčiakova 5, 974 05 B. Bystrica
+421 0903 549 243; vedhra@pobox.sk;
www.vedeckahracka.sk

